

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Alle Nederlandse pensioenfondsen vallen onder de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Dit is een Europese verordening inzake informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensectoren en is sinds 10 maart 2021 van toepassing.

De SFDR brengt met zich mee dat pensioenfondsen aanvullende informatie met betrekking tot duurzaamheid in het beleggingsproces moeten verstrekken op hun website.

Op de website van Bpf Beton vindt u onder “Het Pensioenfonds” al informatie over het beleggingsbeleid, maatschappelijk verantwoord beleggen en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en engagement met bedrijven.

Hieronder hebben wij de informatie over duurzaamheid in het beleggingsproces (conform SFDR) samengevoegd.

Artikel 3

“Gedraglijnen inzake de integratie van duurzaamheidsrisico's in hun beleggingsbeslissingsprocedure”

Het pensioenfonds heeft voor haar beleggingsbeleid een aantal uitgangspunten gedefinieerd die betrekking hebben op MVB / Duurzaamheid, zoals het volgende uitgangspunt: Het pensioenfonds wil met zijn beleggingen een bijdrage leveren aan een leefbare wereld nu en in de toekomst. Daarbij heeft het bestuur de visie dat duurzame ontwikkeling noodzakelijk is voor een goed rendement op lange termijn en dat bedrijven die zich inzetten voor een goed milieu, sociale rechtvaardigheid en duurzame maatschappelijke ontwikkeling, op lange termijn beter renderen. Bij de invulling van het beleggingsbeleid is het doel van het pensioenfonds om te zorgen voor een solide en betaalbaar pensioen, leidend.

Daaruit volgt dat het pensioenfonds duurzaamheidsrisico's meeneemt in het gehele beleggingsbeslissingsproces. Dat heeft het pensioenfonds als volgt gedaan:

- Bij het opstellen van het meerjarig strategische beleggingsbeleid spelen MVB overwegingen in elke stap van het proces een duidelijke rol.
 - o Voordat het pensioenfonds gaat beleggen in een nieuwe beleggingscategorie stelt het pensioenfonds een investment casus op waarbij MVB een van de criteria is op basis waarvan besloten wordt om al dan niet in de betreffende categorie te beleggen. Bij het MVB-perspectief komen onder meer de ESG-beleggingsmogelijkheden en de beschikbaarheid van ESG-data aan bod.
- In geval van een positief oordeel door het pensioenfonds om in een beleggingscategorie te beleggen, volgt het opstellen van een kaderstelling voor deze beleggingscategorie. Hierin staan ook voor MVB-criteria, voorkeuren en randvoorwaarden opgeschreven waaraan een belegging dient te voldoen.
- Bij de uitvoering van het vermogensbeheer kan via verschillende instrumenten uitvoering gegeven worden aan het duurzame beleid. De belangrijkste onderdelen hierbij zijn engagement (via een overlay), stemmen en uitsluitingen.
- De vermogensbeheerders die het pensioenfonds aanstelt, dienen de ondernemingen waarin belegd wordt te screenen op MVB-aspecten. Bij eventuele schendingen dient bepaald te

worden hoe ernstig deze zijn op basis van de OECD-criteria. In vervolg hierop kan het pensioenfonds middels specifiek engagement de onderneming op MVB-aspecten aanspreken en daarnaast kan er gestemd worden op aandeelhoudersvergaderingen. Tot slot kunnen effecten van ondernemingen en/of landen uitgesloten worden uit de beleggingsportefeuille. Welke uitsluitingen gewenst zijn wordt op hoofdniveau bepaald en meegenomen in het manager selectie proces.

- Bij het beoordelen van de door het pensioenfonds ingeschakelde vermogensbeheerder worden de prestaties op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen nadrukkelijk meegewogen.
- Er wordt jaarlijks een uitgebreide ESG risicoanalyse van de beleggingsportefeuille opgesteld waarmee integraal inzicht in de ESG risico's van het pensioenfonds wordt verkregen.

Het pensioenfonds zelf legt jaarlijks verantwoording af door publiekelijk te rapporteren over de activiteiten en resultaten op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen.

Artikel 4

Bpf Beton houdt geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de Informatieverschaffingsverordening en de nog te verschijnen secundaire wetgeving.

De primaire doelstelling van het pensioenfonds voor een solide en betaalbaar pensioen voor de deelnemers staat voorop en het pensioenfonds wil allereerst nagaan of de verplichtingen onder dit artikel in het verlengde van die doelstelling liggen. Het Pensioenpensioenfonds wacht de verdere uitwerking van dit artikel af zodat onder andere meer duidelijkheid wordt verkregen over de rapportage-eisen en welke kosten dit voor het pensioenfonds met zich meebrengt.”

Artikel 5

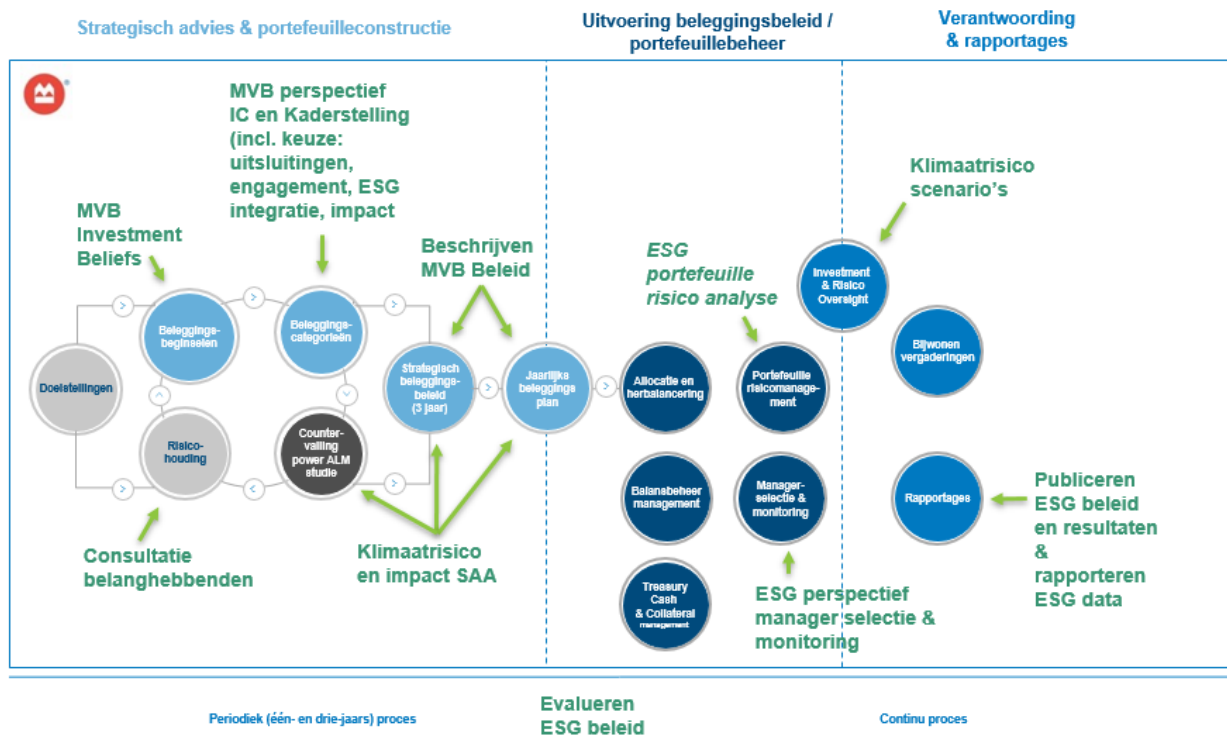
“Financiële marktdeelnemers en financieel adviseurs nemen in hun beloningsbeleid informatie op over de wijze waarop dat beleid spoort met de integratie van duurzaamheidsrisico's, en publiceren die informatie op hun website.”

Het beloningsbeleid staat onder Downloads Overige documenten. Via deze [link](#) kunt u het beleid inzien.

Artikel 6 (a)

Gedreven door maatschappelijke ontwikkelingen, regelgeving, deelnemers en toenemende ESG-beleggingsmogelijkheden, speelt maatschappelijk verantwoord beleggen een steeds belangrijkere rol voor pensioenfondsen en raakt het tegenwoordig nagenoeg elk onderdeel van het beleggingsbeleid. Dit stuk beschrijft generiek het ESG-integratie proces en licht alle onderdelen toe waar ESG een rol speelt.

De rol van ESG in het beleggingsproces

Strategisch beleggingsbeleid proces

Bovenstaande schema toont het strategisch beleggingsbeleid proces van het pensioenfonds. Deze bestaat uit drie fasen (weergegeven als blokken) met elk een set aan activiteiten (weergegeven als cirkels): de totstandkoming van het strategisch beleggingsbeleid, de uitvoering van het beleid, en de rapportage en verantwoording. Daarnaast vindt periodiek evaluatie plaats, op zowel een 1-jaars als 3-jaars horizon.

Nagenoeg elk onderdeel van het strategisch beleggingsbeleid proces kent tegenwoordig een ESG-invalshoek. Deze zijn in het schema in groen weergegeven. De verschillende onderdelen waar sprake is van ESG-integratie worden onderstaand afzonderlijk toegelicht.

Investment Beliefs (& consultatie belanghebbenden)

Een belangrijk vertrekpunt voor het beleggingsbeleid is de investment beliefs. Onderwerpen waarover pensioenfondsen beliefs formuleren zijn o.a. actief-passief, diversificatie, complexiteit, renterisico en valutarisico, kosten, liquiditeit, en maatschappelijk verantwoord beleggen.

In lijn met de IORP II Directive, is de investment belief t.a.v. ESG schriftelijk vastgelegd en ten minste eens in de drie jaar herijkt.

Investment beliefs ten aanzien van MVB kunnen vanuit verschillende invalshoeken tot stand komen:

- Belanghebbenden. Op basis van consultatie onder deelnemers wordt periodiek gepeild hoe belangrijk MVB is, welke thema's aandacht verdienen en hoe wordt aangekeken tegen de relatie tussen MVB en rendement;
- 'Stewardship' (het verantwoord omgaan met de aarde en mensen); de maatschappelijk rol die een pensioenfonds voor zichzelf ziet naast een financiële plicht
- Ethiek
- Beleggingsperspectief: daarbij gaat het om beliefs over de samenhang tussen MVB en rendement, of een risicomanagement insteek (bv dat klimaatrisico via 'stranded assets' een risico vormt voor de portefeuille)
- Regelgeving

Hoe investment beliefs tot stand komen is relevant voor de wijze van ESG-implementatie. Zo zullen ethische overwegingen of klimaatrisico gedreven beliefs veelal geïmplementeerd worden via uitsluitingen en de wens om een positieve bijdrage te leveren eerder tot impact beleggen of engagement.

In 2019 is een onderzoek maatschappelijk verantwoord beleggen uitgevoerd door Bpf Beton waar de voorkeuren van deelnemers ten aanzien van MVB zijn getoetst. In 2020 is het gehele MVB beleid herijkt en heeft een studiedag plaatsgevonden voor verdere stappen inzake het MVB beleid

Beleggingscategorieën (investment casus & kaderstelling)

Alle bestaande beleggingscategorieën worden tenminste eens per drie jaar geëvalueerd. Dat gebeurt middels een investment casus per individuele categorie. De beleggingscategorieën worden beoordeeld op basis van 10 criteria, waar MVB ook onderdeel van uit maakt. Bij het MVB-perspectief komen de volgende zaken aan bod:

- De ESG-beleggingsmogelijkheden en ESG-data beschikbaarheid.

Naast een generieke evaluatie bevat de investment casus ook een pensioenfonds specifieke toets aan de hand van de investment beliefs (inclusief de MVB investment belief) en een kwantitatieve portefeuille analyse.

In geval van een positief oordeel door het pensioenfonds volgt het opstellen van een kaderstelling voor een beleggingscategorie. Hierin staan de criteria, voorkeuren en randvoorwaarden opgeschreven waaraan een belegging dient te voldoen. Deze criteria gelden als vertrekpunt voor het managerselectietraject. Het MVB-beleid vormt een specifiek onderdeel van de Kaderstelling. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan MVB wisselt per categorie, afhankelijk van de mogelijkheden en investment beliefs. Specifiek gaat het wat betreft ESG in de Kaderstelling om de volgende keuzes:

- Engagement
- Voting
- Uitsluiten
- ESG-integratie (b.v. een 'best-in-class' benadering o.b.v. ESG-scores)
- Impact beleggen

Ook relevant vanuit MVB-perspectief is de benchmark keuze welke wordt vastgelegd in de kaderstelling: betreft het een reguliere index of een specifieke ESG benchmark.

Na het afronden van de investment casussen en kaderstellingen, volgt een check of de beleggingen voldoen aan de gestelde kaders.

ALM-studie

De driejaarlijkse ALM-studie maakt eveneens een centraal onderdeel van het beleggingsproces uit. Via deterministische scenario's wordt de impact van klimaatscenario geanalyseerd voor verschillende portefeuillevarianten. In 2021 wordt een nieuwe ALM uitgevoerd waar MVB tevens in zal worden meegenomen.

Strategisch beleggingsbeleid

De volgende stap is het opstellen van een driejaarlijks 'strategisch beleggingsbeleid' document. Het hierin vastgelegde beleid dient aan te sluiten bij de doelstelling, de beleidsuitgangspunten en de risicohouding van het pensioenfonds, conform de prudent person regels. De invulling komt tot stand op basis van kwantitatieve inzichten – waarvan de ALM-studie de belangrijkste is – en kwalitatieve inzichten, zoals de evaluatie van beleggingscategorieën en beleggingsbeginselen.

Hierbij spelen ESG-overwegingen ook een rol. Met ingang van 2021 zal de impact van klimaatrisico's op BBP-groei en inflatie (aan de hand van scenario's van toezichthouders zoals DNB) worden doorgerekend voor de verwachte rendementen van alle individuele beleggingscategorieën. Daarmee ontstaat een directe koppeling tussen klimaatrisico en de Strategische Asset Allocatie (SAA).

De BeleggingsAdviesCommissie (BAC) zal in 2021 aandacht besteden aan de mogelijke impact van verschillende klimaatscenario's op de verwachte rendementen van de individuele beleggingscategorieën.
--

Beleggingsplan

Het Beleggingsplan betreft de jaarlijkse vertaling van het 3-jaarlijkse strategische beleggingsbeleid document naar de korte termijn met concrete en gedetailleerde normgewichten en bandbreedtes per beleggingscategorie. Bij het opstellen van het Beleggingsplan maakt de Fiduciair beheerder BMOGAM tevens gebruik van haar eigen portefeuilleconstructie- en balansbeheermodel (het ABC-model). Voorts worden alle onderdelen van het beleggingsbeleid jaarlijks herijkt (normgewichten, categorieën, benchmarks, toetsing beleid aan beliefs (o.a. de ESG belief), renteafdekking, valutarisico-afdekking, ESG, herbalanceringsbeleid). Ook andere onderwerpen komen aan bod indien marktontwikkelingen of regelgeving daar aanleiding toe geven.

In 2020 heeft een MVB herijking plaatsgevonden, op basis waarvan de aandachtsgebieden en prioriteiten ten aanzien van het Maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid en de uitvoering voor de komende periode is vastgelegd.

De voornaamste onderwerpen voor 2021 van Bpf Beton op MVB gebied zijn:
--

- Het opstellen van een ESG integratie document;- Inbedding van MVB als separaat onderwerp in bestuurlijke cyclus;- Check of de beleggingen voldoen aan de ESG kaders van wet- en regelgeving;- ESG-risicoanalyse van de portefeuille ten opzichte van reguliere benchmarks;

- Mogelijkheden ESG op gebied van verschillende asset classes in kaart brengen en indien gewenst implementeren;
- Inventarisatie van rapportagevereisten, mede gegeven de introductie van SFDR;
- Op basis van eigen kader nagaan of huidige informatie/rapportages voldoen;
- Eventuele aanpassingen contracten uitvoerders op gebied van MVB onderzoeken.

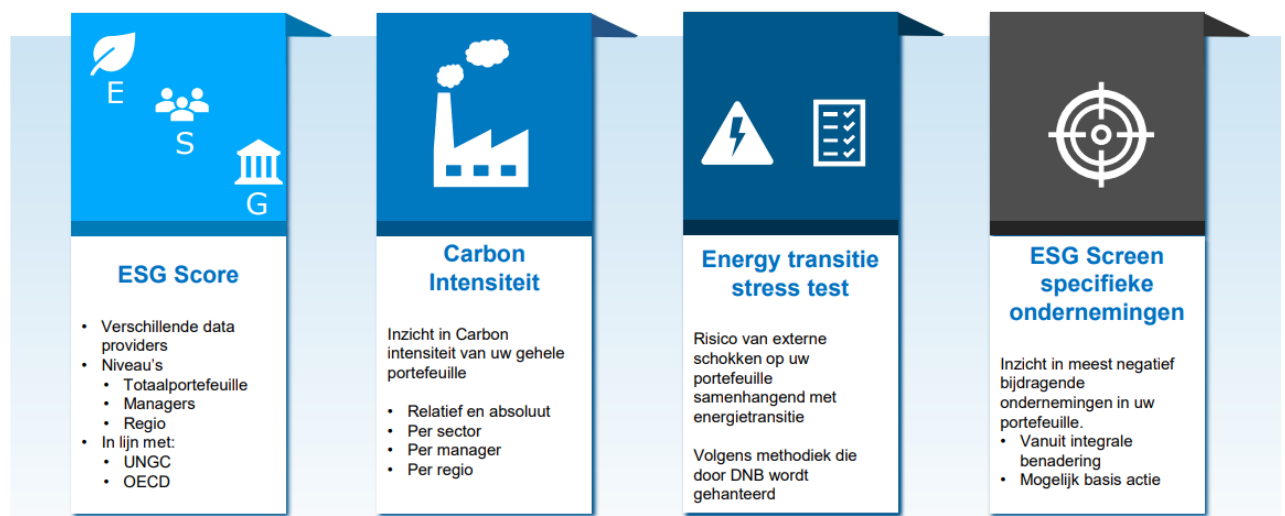
Uitvoering beleggingsbeleid

Bij de implementatie van het beleggingsbeleid worden enkele Responsible Investment activiteiten uitgevoerd over de portefeuille:

- Engagement
- Voting
- Uitsluitingen
- ESG integratie in selectie van individuele titels

Portefeuille riskmanagement

Middels een bottom-up ESG portefeuille risico analyse verkrijgt Bpf Beton inzicht in de ESG risico's vanuit de portefeuille alsmede de ESG risico's op de portefeuille. Dit wordt inzichtelijk gemaakt vanuit de volgende invalshoeken:

In 2021 zal Bpf Beton de ESG-risicoanalyse van de portefeuille ten opzichte van reguliere benchmarks beoordelen en hieruit conclusies trekken en mogelijke acties ondernemen. .

Manager selectie & monitoring

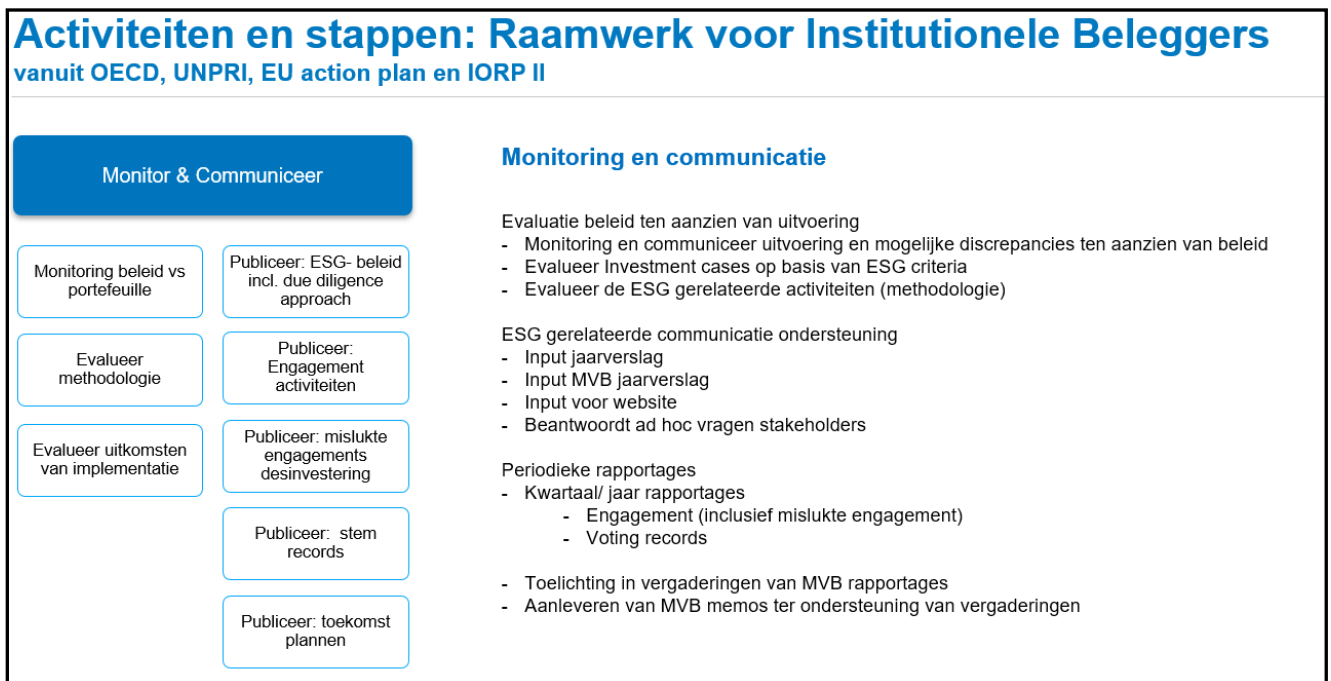
Een belangrijk onderdeel van het manager selectie & monitoring proces vormen de ESG-vereisten. Zowel de specifieke wensen van Bpf Beton spelen een rol als regelgeving (o.a. SFDR), het IMVB-convenant en de OESO-richtlijnen.

Rapportage

Veel aandacht op rapportage en communicatie vlak gaat tegenwoordig uit naar ESG. De belangrijkste onderwerpen zijn: het publiceren van het ESG-beleid (o.a. het engagement beleid volgens SRDII), de resultaten van het ESG-beleid, ESG-data (o.a. afkomstig van externe managers), een ESG-risicorapport

De fiduciair manager stelt onafhankelijk van de vermogensbeheerder een uitgebreide ESG-risico analyse op, waarmee integraal inzicht in de ESG risico's van de portefeuille wordt verkregen. Deze risicorapportage wordt jaarlijks opgeleverd.

Het pensioenfonds is transparant over maatschappelijk verantwoord beleggen en zal jaarlijks publiekelijk rapporteren over de activiteiten en resultaten op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Bpf Beton rapporteert jaarlijks over de uitkomsten van de uitvoering van het engagement- en stembeleid. Ook het MVB-beleid en de beleggingsbeginselen zijn publiek beschikbaar via de website.

In 2021 zal Bpf Beton aandacht besteden aan het plaatsen van de door SFDR verlangde informatie op de website. Vanaf 2022 zal Bpf Beton moeten voldoen aan de SFDR rapportage vereisten.

Artikel 6 (b)

“De resultaten van de beoordeling van de waarschijnlijke effecten van duurzaamheidsrisico's op het rendement van de financiële producten die zij beschikbaar stellen.”

BMO GAM stelt voor om na te gaan wat hierover al gepland was voor de eigenrisicobeoordeling in het kader van IORP2 (zoals aangegeven in het servicedocument van de Pensioenfederatie). In de ESG-risicorapportage van BMO GAM wordt tevens een analyse gemaakt van het effect van duurzaamheidsrisico's op het rendement van het pensioenfonds volgens DNB methodiek. Daarnaast zal deze analyse onderdeel gaan uitmaken van het jaarlijkse proces om de beleggingsportefeuille te analyseren (in het kader van het beleggingsplan). Daarom kan alternatief of additioneel overwogen worden onderstaande tekst te publiceren op Pensioen 1-2-3, dan wel daar te verwijzen naar onderstaande tekst op de website:

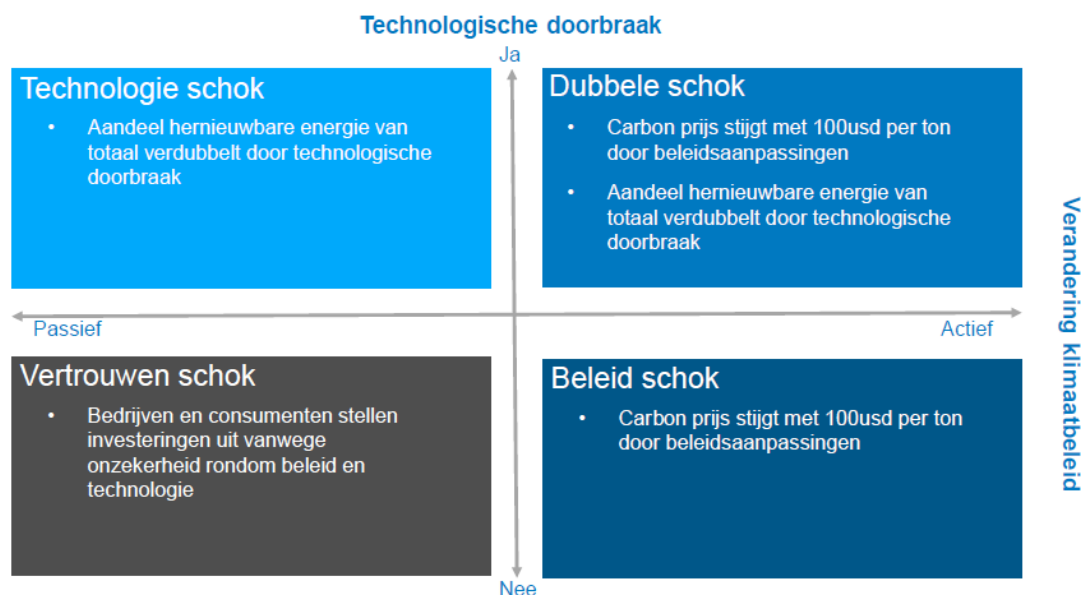
Wij beschouwen klimaatverandering en de transitie naar een koolstofarme economie als enkele van de belangrijkste duurzaamheidsrisico's. Voor het inschatten van de effecten van deze risico's hebben we aansluiting gezocht bij de methodiek die De Nederlandsche Bank hanteert in haar onderzoek (in 2018) waarin de risico's samenhangend met de energie transitie zijn vertaald naar vier stress scenario's.

De scenario's hebben een horizon van 5 jaar en beschrijven de effecten van de energietransitie op de rente, aandelenkoersen, inflatie en groei.

De belangrijkste factoren voor de scenario's zijn:

- Een plotselinge verscherping van overheidsbeleid, gericht op het voorkomen van de negatieve effecten van klimaatverandering.
- Een technologische doorbraak die de CO₂-uitstoot verlaagt, maar ook andere delen van de economie raakt.

Aan de hand van deze factoren zijn de volgende vier scenario's gedefinieerd:

In het jaarlijkse proces rondom het opstellen van de normportefeuille wordt de impact van deze scenario's op het rendement geanalyseerd.